

Monumentenroute

Nijbroek

Een mooie én praktische manier om de **Open Monumentendag** in Nijbroek te beleven is het fietsen van deze route. U kunt kiezen uit een route van 5 km en een route van 11 km. Beide routes voeren langs alle opengestelde monumenten in **Nijbroek**. Veel andere monumenten zijn vanaf de openbare weg te bewonderen.

Tijdens de fietstocht krijgt u een goede indruk van de bijzondere en **cultuurhistorische Nijbroeker polder**, één van de oudste polders in Nederland. Het strakke verkavelingspatroon van de 14e-eeuwse ontginningen is nog goed te herkennen. De route is gevarieerd en voert u langs voormalige herbergen, imposante **IJsselboerderijen** en kleine arbeiderswoningen.

Tijdens de route van 11 km maakt u ook kennis met een prachtig stukje van **Terwolde**.

Het begin- en eindpunt is het dorps huis De Arend, Dorpsplein 2 in Nijbroek. Bij het Dorpsplein vindt u ook parkeergelegenheid.

Tip: neem de **algemene brochure** van de Open Monumentendag 2019 mee voor meer (praktische) informatie! Hierin staan ook de beschrijvingen van de opengestelde monumenten.

Raadpleeg www.vorst.nl/open-monumentendag voor actuele informatie en eventuele aanpassingen.

Foto boven:
Barmen 't Loo

Foto rechts:
De Ossenweide

Route – 5 km

* Deze zijn opengesteld en kunt u tijdens de Open Monumentendag bezichtigen. Zie de algemene brochure voor beschrijvingen, openingstijden, activiteiten etc.

1. De fietsroute start bij het **dorps huis De Arend***.
2. Vlakbij het dorps huis staat de eeuwenoude **dorpskerk*** (nr. 8) van Nijbroek.
3. Aan hetzelfde dorpsplein staan nog twee monumenten: **Kerkzicht*** (nr. 7) en de **landbouwschuur** (nr. 4).
4. Keer terug naar het dorps huis en ga naar de Middendijk. Sla rechtsaf.
5. Kort nadat u de bebouwde kom verlaten heeft, vindt u nr. 31 aan uw rechterhand. Dit is de plek waar ooit het kasteel **Fransenburg*** verrees. Nu is het een archeologisch monument.
6. Direct na nr. 31 is een zijweg naar rechts, de Monnikenweg. Sla deze in om naar de boerderij **'Het Reuvekampje'*** (nr. 6) te gaan.
7. Keer terug richting de Middendijk. Op de hoek vindt u **'t Fort** (nr. 1).
8. Sla linksaf de Middendijk weer op. U rijdt nu weer richting het dorp.
9. Aan uw rechterhand vindt u, na nr. 38, een weggetje genaamd Kerkepad. Sla dit weggetje in.
10. Aan het einde gaat u naar links, de Zeedijk op.
11. De eerste zijweg naar links is de weg Breestuk. Op de hoek van de Zeedijk en Breestuk staat het boerderijtje **De Ossenweide*** (Breestuk 2).
12. Als deze weg weer op de Middendijk uitkomt, vindt u aan uw rechterzijde de prachtige IJsselboerderij **Lommerlust** (nr. 54).
13. Tegenover Lommerlust ligt de eveneens zeer fraaie IJsselboerderij **Barmen 't Loo*** (nr. 59).
14. Keer terug naar de Middendijk en sla rechtsaf, richting het dorp.
15. Het **transformatorhuisje** bij nr. 55, aan uw rechterkant, is een rijksmonument.
16. Verderop aan de linkerzijde van de weg vindt u vier **diaconie-huisjes*** (nrs. 44–50).
17. Uiteindelijk vindt u aan uw rechterhand weer het dorps huis. Sla de weg Dorpsplein in. Dit is het einde van de route.

Dorpskerk

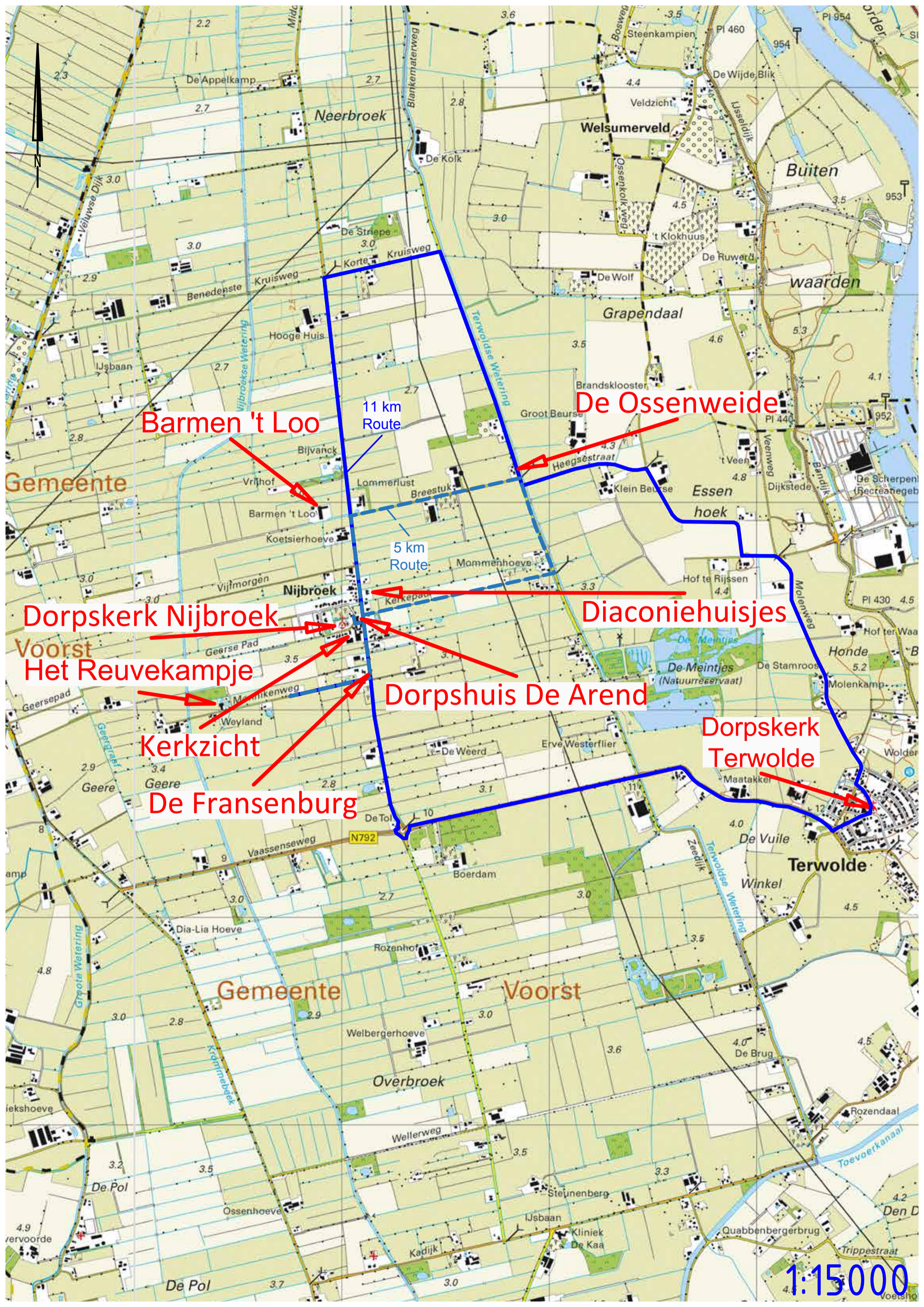

Kerkzicht

Route – 11 km

* Deze zijn opgesteld en kunt u tijdens de Open Monumentendag bezichtigen. Zie de algemene brochure voor beschrijvingen, openingstijden, activiteiten etc.

1. De fietsroute start bij het **dorpshuis De Arend***.
2. Vlakbij het dorpshuis staat de eeuwenoude **dorpskerk*** (nr. 8) van Nijbroek.
3. Aan hetzelfde dorpsplein staan nog twee monumenten: **Kerkzicht*** (nr. 7) en de **landbouwschuur** (nr. 4).
4. Keer terug naar het dorpshuis en ga naar de Middendijk. Sla rechtsaf.
5. Kort nadat u de bebouwde kom verlaten heeft, vindt u nr. 31 aan uw rechterhand. Dit is de plek waar ooit het kasteel **Fransenburg*** verrees. Nu is het een archeologisch monument.
6. Direct na nr. 31 is een zijweg naar rechts, de Monnikenweg. Sla deze in om naar de boerderij '**Het Reuekampje***' (nr. 6) te gaan.
7. Keer terug richting de Middendijk. Op de hoek vindt u '**t Fort**' (nr. 1).
8. Sla rechtsaf de Middendijk weer op.
9. Aan uw rechterhand vindt u op nr. 29 het monument met de naam **Juffer Aaltjes Erve** of **Aaltjeshoeve**.
10. U komt uit bij een rotonde. Ga linksaf de Vaassenseweg in.
11. Vanaf het moment dat u de Zeedijk met de Terwoldse Wetering passeert, verlaat u de polder en fietst u het eveneens oude cultuurland rondom Terwolde in. De strookvormige, percelen van Nijbroek maken plaats voor blokvormige akkers en weilanden en de kronkelige wegen vormen een sterk contrast met de kaarsrechte wegen van Nijbroek.
12. Aan uw rechterhand komt u langs het monument **de Vuile Winkel** of **Vredelust** (nr. 15). Deze fraaie boerderij werd in 2018 tijdens een storm door een omvallende boom getroffen en is nu weer in oude glorie hersteld.
13. Een paar meter verderop vindt u links van de weg op nr. 12 **Maatakker**.
14. Als u de bebouwde kom inrijdt, ziet u aan uw rechterhand al de fraaie grote bomen van **de Wolterkamp** (nr. 9).
15. Sla linksaf om op de Vaassenseweg te blijven. Links van deze weg is een **plantsoen** te vinden met daarin de **muziekkoepeel**.
16. Iets verderop aan uw rechterhand vindt u de fraai gedecoreerde **Kosterswoning** (nr. 1).
17. De Vaassenseweg komt uit bij de **dorpskerk Terwolde***, Molenweg 2. Deze kerk is een bezoekje waard.
18. Vervolg uw weg over de Molenweg. Links ziet u een complex met na-oorlogse **arbeidershuisjes** (nrs. 5-19).
19. Sla op de T-splitsing rechtsaf om op de Molenweg te blijven.
20. Als u het dorp verlaat, vindt u aan uw rechterhand de prachtig gedecoreerde boerderij **Molenzicht** (nr. 30).
21. Na een poosje ziet u aan uw rechterzijde een boerderijcomplex in de landerijen liggen. Dit is de **Hof ter Waarde** (nr. 56).
22. Het volgende huis aan uw linkerhand is **de Middenhof** (nr. 31).
23. Sla op de kruising linksaf de Heegsestraat in.
24. De weg maakt kort daarna een scherpe bocht, hier vindt u op nr. 3 **Hof te Rijssen**.
25. De tweede boerderij rechts, nr. 10, is **De Heege**, waarnaar de Heegsestraat vernoemd is. Sla hier linksaf om op de Heegsestraat te blijven.
26. Opnieuw aan uw rechterhand vindt u hier de oude boerenplaats **de Grote Beurse** (nr. 14).
27. U komt uit op de Zeedijk. Sla rechtsaf.
28. Kort hierna vindt u aan de linkerzijde, bij een zijweg genaamd Breestuk, het boerderijtje **De Ossenweide*** (nr. 2).
29. Geniet van dit prachtige weggetje langs de Terwoldse Wetering.
30. Sla bij de zijweg linksaf, dit is de Korte Kruisweg.
31. Op de kruising slaat u linksaf, dit is weer de Middendijk.
32. Aan uw rechterhand vindt u op nr. 69 **het Hoogehuis**.
33. Verderop, eveneens rechts, ligt de boerderij **Bijvanck** (nr. 63).
34. Kort daarna aan uw linkerzijde ziet u de prachtige IJsselboerderij **Lommerlust** (nr. 54).
35. Tegenover Lommerlust ligt de eveneens zeer fraaie IJsselboerderij **Barmen 't Loo*** (nr. 59).
36. Het **transformatorhuisje** bij nr. 55, aan uw rechterkant, is een rijksmonument.
37. Verderop aan de linkerzijde van de weg vindt u vier **diaconie-huisjes*** (nrs. 44-50).
38. Uiteindelijk vindt u aan uw rechterhand weer het dorpshuis. Sla de weg Dorpsplein in. Dit is het einde van de route.

Barmen 't Loo

11 km Route

De Ossenweide

Dorpskerk Nijbroek

Diaconiehuusjes

Het Reuvekampje

Dorpshuis De Arend

Kerkzicht

Dorpskerk Terwolde

De Fransenburg

Gemeente

Voorst

1:15000

Beschrijvingen

Niet-opengestelde monumenten

Beschrijvingen van de opengestelde monumenten vindt u in de algemene brochure.

RM: rijksmonument

GM: gemeentelijk monument

Landbouwschuur (GM)

De schuur uit 1890 is een paar jaar geleden aangewezen als gemeentelijk monument.

De voorkamer met schouw werd vroeger gebruikt als informele ontvangstkamer.

Kerkgangers stalden hun paard in de schuur. Van de hildes zijn nog delen aanwezig.

't Fort (GM)

De plek van deze geheel gepleisterde T-boerderij is bijzonder: een middeleeuwse terp. Op deze locatie stond ooit de Hof, een boerderij van het klooster Monnikhuizen bij Arnhem. Het was het centrum van de vele boerderijen en landerijen die het klooster in Nijbroek had. Er tegenover stond een stenen spieker (de latere Fransenburg) waar het graan verzameld werd. Na een brand rond 1796 werd met hergebruik van oud materiaal de huidige boerderij opgetrokken, die in 1861 verbouwd is.

Juffer Aaltjes Erve of Aaltjeshoeve (GM)

De bijzondere naam van deze boerderij dateert uit 1632 en verwijst naar de toenmalige eigenaresse: juffer (on-gehuwde adellijke dame) Angela (Aaltje) à Blois, die de boerderij zelf bewoonde en exploiteerde. Opmerkelijk: op de boerderij woonde tot haar dood in 1931 96 jaar lang de eveneens ongetrouwde juffrouw Aaltje Brink. De hoeve is een representatief voorbeeld van een grote statusvolle boerderij in de IJsselstreek.

De Vuile Winkel of Vredelust (GM)

De symmetrische voorgevel bevat in het midden een dubbele paneeldeur met een fraai gesneden levensboom in het bovenlicht. De boerderij werd in het voorjaar van 2018 ernstig beschadigd, een enorme beuk viel om en verwoestte het linkergedeelte van het voorhuis. Sinds dit voorjaar wordt de boerderij weer gerestaureerd.

Maatakker (RM)

De naam Matacker werd al in 1295 vermeld en is afkomstig van een veldnaam: een akker nabij een made/maat (=hooiland). De boerderij dateert uit 1746. Deze boerenplaats kent een lange, bewogen geschiedenis.

De Wolterkamp (GM)

Deze buitenplaats is in 1854 gesticht op de fundamenten van een zeer oude boerderij met dezelfde naam. De boerderij brandde af in 1853. Deze naam komt van de nabijgelegen percelen Grote en Kleine Wolterkamp, vernoemd naar ene Wolter. Het gepleisterde landhuis is in neoclassicistische stijl gebouwd.

Muziektent en plantsoen (GM)

Dit plantsoen met muziektent uit 1954/55 was bedoeld als een verbindend en beeldbepalend element tussen de omringende uitbreidingswijken van Terwolde. De muziektent werd gebouwd op verzoek van Muziekvereniging 'Ons Genoegen', gefinancierd door de Terwoldenaars zelf.

Kosterswoning (GM)

Dit pand werd gebouwd in de 19e eeuw als woonhuis met winkel en werkplaats. Het dakoverstek heeft in de top een gesloten sierspant met een gevelteken. De voordeur en de grote vensters van de voorgevel hebben aan de bovenzijde kwartronde vensterhoeken met fraaie stucomlijstingen. In het pand woonden de kosteren die tegelijkertijd ook de schoolmeesters waren.

Arbeiderswoningen (GM)

Dit complex van dubbele en in rijen van vier gebouwde woonhuizen met schuurtjes is in 1954/55 gebouwd naar ontwerp van de Twellose architecten F. Bos en D. Stelling. Ze zijn gebouwd in de stijl van de Delftse School in een tuindorpachtige sfeer. De bouwblokken zijn beeldbepalend voor de Terwoldse dorpskern. Het complex is een voorbeeld van vroeg-naoorlogse sociale woningbouw in de gemeente Voorst.

Molenzicht (GM)

Deze boerderij vertoont verrassend veel overeenkomsten bij de boerderij Barment 't Loo in Nijbroek. In het voorhuis zijn fraaie decoraties te vinden in Jugendstil en eclectische (gemengde) stijl. Bovenin de voorgevel leest u de naam 'Molenzicht' (centraal) en 'anno' (links) '1904' (rechts).

Hof ter Waarde (RM)

Al in 1334 werd de naam Hof ter Waarde genoemd in historische documenten. De boerderij ontwikkelde zich tot een groot boerenbedrijf. Met name de 19e eeuw was een welvarende tijd voor veel boerderijen in deze IJsselstreek. De prachtige IJsselboerderijen met hun fraaie voorhuizen zijn een herinnering aan deze tijd.

De Middenhof (RM)

Deze statusvolle IJsselhoeve ligt tussen de boerderijen Hof te Rijssen en Hof ter Waarde, vandaar de naam Middenhof. Deze drie boerderijen waren vroeger in handen van de familie Schokkenkamp. Aan de rechterzijde staat een vrij rijk gedecoreerd zomerhuis.

Hof te Rijssen (RM)

Dit pand is een representatief voorbeeld van een grote statusvolle boerderij in de IJsselstreek en is gelegen op een oeverwal. De boerderij is gebouwd rond 1900. Het voorhuis is rijk gedecoreerd. Rijssen komt al vanaf de 14e eeuw voor als gebiedsnaam en verwijst naar een begroeiing met rijshout. De oorspronkelijke naam van het goed was Kemnade.

De Heege (GM)

Het linkergedeelte van de voorgevel is het oudst, het rechtergedeelte is later uitgebouwd. Onder het linkergedeelte bevinden zich ook de gewelfde kelders. Het is niet precies duidelijk hoe oud dit gedeelte is, vermoedelijk dateert het tussen 1600–1800. De boerderijnaam werd voor het eerst vermeld in 1648 als Ter Heege en verwijst naar een locatie bij een haag of bosperceel.

De Grote Beurse (RM)

Deze boerderij bestaat uit een gedeelte van een oude boerderij uit 1652, waartegen een 18e-eeuwse boerderij is aangebouwd. De naam komt van Bursion (vermoedelijk van bursja: gagel of moerasrozemarijn). Deze naam werd al vermeld in een schenkingsoorkonde uit 960 van koning Otto I van de Saksen! Dit is de oudst bekende boerenplaats in Terwolde.

Het Hoogehuis (GM)

Dit krukhuis uit 1799 is tegenwoordig een vrij zeldzaam type geworden in deze streek. Een krukhuis is een traditionele hallehuisboerderij die aan één zijde is uitgebouwd. In dit uitgebouwde gedeelte was een landheerskamer ingericht. De boerderij was het centrum van een landgoed van zo'n honderd hectare, bestaande uit drie boerenbedrijven. Vanaf ca. 1749 werd de boerenplaats het Hoge Huis genoemd vanwege zijn hoge ligging in het vanouds moerassige land.

Bijvanck (RM)

Deze boerenplaats komt vanaf 1626 voor in historische documenten, maar is vermoedelijk veel ouder. Aan de rechterzijde van het voorhuis stond tot 1880 een ca. 17e-eeuwse lanterswoning (woning van de landheer). De naam Bijvanck betekent nieuw aangewonnen stuk land.

Lommerlust (GM)

Deze boerderij stamt uit 1894. Het voorhuis is van prachtige architectuur en met fraaie decoraties versierd. De achter- en zijgevels zijn in de loop van de jaren gemoderniseerd en gewijzigd. De boerderij is gebouwd als fruitbedrijf, waarvoor een ruime kelder werd aangelegd. Via een glijbaan konden de fruitkisten in de kelder worden gestald.

Transformatorhuisje (RM)

Dit transformatorhuisje werd gebouwd tussen 1920–1930 in opdracht van de Provinciale Geldersche Electriciteits-Maatschappij (PGEM) naar het type B3R van G. Versteeg. Dit type is beïnvloed door de architectuur van de Nieuwe Haagse School. De kleuren zwart en geel in het metselwerk verwijzen naar de Gelderse kleuren.

GEZIGT VAN EEN ADELIGHUIS IN GELDERLAND.

De Fransenburg

VOORST

BankGiro
Loterij

Open
MONUMENTENDAG
E

Colofon

Foto's:

Jan van Duren

Het bezoeken van de adressen is op eigen risico.

Dit is een uitgave van:

Comité Open Monumentendag Voorst
p.a. H.W. Iordensweg 17
7391 KA TWELLO
0571-27 99 11
gemeente@voorst.nl

www.voorst.nl/open-monumentendag
www.openmonumentendag.nl

Diaconie-huisjes